

Souhrnná teritoriální informace:

Bosna a Hercegovina

Zastupitelský úřad 20. 8. 2024 10:51

Bosna a Hercegovina (BA) je středně příjmová země s transformující se ekonomikou, ležící v srdci regionu západního Balkánu. V roce 2022 obdržela Bosna a Hercegovina kandidátský status do EU. Země disponuje velkým bohatstvím nerostných surovin (hnědé a černé uhlí, rudy železa a barevných kovů, probíhá průzkum potencionálních nalezišť ropy a zemního plynu) a potenciálem rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Má tradici průmyslové výroby (těžební, energetický, metalurgický, chemický, strojírenský a dřevozpracující průmysl), její konkurenceschopnost však byla oslabena ozbrojeným konfliktem na počátku 90. let a nedokončeným procesem ekonomické transformace. BA je parlamentní republika se silně decentralizovaným ústavním systémem. Centrální vláda má jen omezené pravomoci a většina kompetencí v oblasti hospodářské politiky je v rukou dvou autonomních entit, řada rozhodnutí a předpisů je vydávána ale i na nižších úrovních (kantony, obce). BA je tradičním trhem pro české firmy v oblasti energetiky a zařízení pro těžební průmysl. Příležitosti existují i v dalších oblastech jako jsou obnovitelné zdroje, technologie pro vodohospodářství a zpracování odpadních vod, stroje a zařízení pro nábytkářský a dřevozpracující průmysl, zemědělství a potravinářství či digitální technologie. Intenzivně se rozvíjí obchodní výměna v oblasti automotive - výroba automobilových součástek má v ekonomice BA narůstající význam. Při zvažování existujících příležitostí je třeba zohlednit, že BA je komplikovaným trhem se složitou legislativou a administrativními procedurami. Zvýšené je riziko korupce a časté jsou případy klientelismu. Firmy se setkávají s případy zhoršené platební morálky.

Základní údaje	
Hlavní město	Sarajevo
Počet obyvatel	3,53 mil.
Jazyk	bosenština, chorvatština, srbština
Náboženství	islám (51 %), pravoslavi (31 %), katolicismus (15 %)
Státní zřízení	parlamentní republika
Hlava státu	Předsednictvo Bosny a Hercegoviny (Željka Cvijanović, Željko Komšić, Dr. Denis Bećirović)
Hlava vlády	Borjana Krišto
Název měny	konvertibilní marka (BAM)
Cestování	
Časový posun	0
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	
Ekonomický úsek	Mgr. Aleš Ottmár, Ph.D.
Konzulární úsek	Mgr. Štěpán Šantrůček
CzechTrade	Izudin Gušmirovic
Czechinvest	ne
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	27,179
Hospodářský růst (%)	1,8
Inflace (%)	6,1
Nezaměstnanost (%)	29,07

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

2.1 Základní údaje

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

2.3 Bankovní systém

2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

3.1 Obchodní vztahy

3.2 Přímé zahraniční investice

3.3 FTA a smlouvy

3.4 Rozvojová spolupráce

3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

4.1 Úvod

4.2 Oslovení

4.3 Obchodní schůzka

4.4 Komunikace

4.5 Doporučení

4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

5.1 Vstup na trh

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

5.3 Marketing a komunikace

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Bosna a Hercegovina (BA). Charakteristická pro BA je velká míra decentralizace státu. Do celostátní kompetence patří pouze osm oblastí (celostátní vláda má jen osm ministerstev - finance, lidská práva a uprchlíci, doprava a komunikace, obrana, civilní záležitosti, zahraniční obchod a ekonomické vztahy, spravedlnost, zahraniční věci). Ostatní oblasti jsou v kompetenci dvou entit, ze kterých se BA skládá, tj. Federace Bosny a Hercegoviny a Republiky srbské a autonomního Distriktu Brčko. Nejdůležitějšími aktéry v oblasti hospodářské politiky tak jsou jednotlivé entity. Větší z nich, Federace Bosny a Hercegoviny, se navíc skládá z deseti kantonů, které mají vlastní vlády a parlamenty s pravomocemi v hospodářské a sociální oblasti. Důsledkem tak je, že v různých regionech BA platí odlišné daňové a pracovní právní předpisy či investiční pobídky. Komplikovaný systém vládnutí a složité hledání konsensu mezi politickými subjekty přispívají k pomalému pokroku při provádění potřebných ekonomických reforem a přípravě na členství v EU. Dne 15. prosince 2022 Bosna a Hercegovina obdržela status kandidátské země EU. Vztahy EU a BA se odvíjejí v rámci Stabilizační a asociační dohody s EU z r. 2008

1.2 Zahraniční politika země

Komplikovaný proces státoprávního uspořádání resp. rozdílné názory pol. představitelů jednotlivých etnických skupin na uspořádání státu se silně přenáší i do výkonu zahraniční politiky země. Vypuknutí války na Ukrajině situaci v BA dále senzibilizovalo. Vnitropolitických rozkol ohledně zahraničně politických postojů země se silně projektuje právě v rusko-ukrajinském konfliktu, kdy se BA sice politicky připojuje ke klíčovým mezinárodním iniciativám (vč. sankčního režimu EU), sankční opatření však nejsou implementována z důvodu odporu politických představitelů b/Srbů, kteří požadují neutrální přístup státu k UA válce. Rozdílné geopolitické postoje hlavních hráčů v BA tak ústí v neobvyklou situaci, kdy BA nemá téměř k žádnému zahraničněpolitickému tématu vlastní pozici. Jedním z mála sdílených zahraničněpolitických cílů je plnohodnotné členství v EU. Po získání kandidátského statusu 15. 12. 2022 je dalším krokem BA na cestě integrace do EU zahájení přístupových rozhovorů. Ve věci začlenění země do NATO došlo k postupné dezintegraci původně sdíleného cíle, kterým bylo plnohodnotné členství. Politická reprezentace b/Srbů nyní odmítá členství v NATO a je ochotna s Aliancí pouze spolupracovat v rámci partnerských programů. Z hlediska regionální spolupráce je důležitá účast BA v Radě pro regionální spolupráci (RCC) se sídlem v Sarajevu, která má ve svém portfoliu regionální aktivity v klíčových oblastech (digitalizace, společný trh, mobilita aj.) a také účast ve Středoevropské zóně volného obchodu CEFTA.

1.3 Obyvatelstvo

BA má dle posledního sčítání lidu v roce 2013 cca 3,5 mil. obyvatel. Je multikulturní a multireligiózní zemí. Podle ústavy má BA tři konstitutivní národy, kterými jsou Bosňáci (50,1 % obyvatelstva), Srbové (30,8 % obyvatelstva) a Chorvati (15,4 % obyvatelstva). K původu v BA se hlásí velká diaspora žijící v zahraničí, která čítá asi 1,7 mil. osob. Mezi země s největším bosensko-hercegovinskou komunitou patří Chorvatsko, Německo, Rakousko, Srbsko, USA, Slovinsko, Švýcarsko, Švédsko, Austrálie a Kanada. Mezi největší výzvy stojící před BA v současnosti patří pokračující emigrace obyvatelstva v produktivním věku do zahraničí. Z hlediska náboženství se nejvíce obyvatel hlásí k islámu (51 %), pravoslaví (31 %) a katolictví (15 %).

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Ekonomika Bosny a Hercegoviny se úspěšně zotavila z důsledků pandemie, přičemž tahounem hospodářské obnovy byla zejména exportně orientovaná odvětví. Domácí firmy se dokázaly úspěšně vrátit na trh EU a znovu se zapojit se do mezinárodních dodavatelských řetězců. Z hlediska ekonomických dopadů patřila Bosna a Hercegovina na počátku pandemie mezi nejméně postižené země regionu. Zároveň však v uplynulém roce dosahovala nižší míry hospodářského růstu než většina zemí regionu. Potenciál ekonomického rozvoje země limitují odkládané strukturální reformy.

BA disponuje velkým bohatstvím nerostných surovin (hnědé a černé uhlí, rudy železa a barevných kovů, probíhá průzkum potencionálních nalezišť ropy a zemního plynu) a potenciálem rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Má tradici průmyslové výroby (energetický, metalurgický, strojírenský, chemický, elektrotechnický, dřevozpracující průmysl), její konkurenceschopnost však byla oslabena ozbrojeným konfliktem na počátku 90. let a nedokončeným procesem ekonomické transformace. Vedle problémů v oblasti právního státu a korupce je překážkou dalšího hospodářského rozvoje přetrvávající velký vliv neefektivně řízených veřejných firem v ekonomice. Zároveň se v odvětvích jako je průmysl automobilových součástek, strojírenství či nábytkářství daří některým malým a středním firmám úspěšně se zapojovat do globálních hodnotových řetězců.

V BA se díky dostupnosti mladé kvalifikované pracovní síly začíná dařit také odvětvím jako je IT průmysl či sdílené služby. Podnikatelské prostředí v BA je hodnoceno jako složité a těžko předvídatelné. Problémem jsou nepřehledný právní systém, nízká kvalita státní správy a vysoká míra korupce, složitý systém sociálních odvodů a rozsáhlý neformální sektor ekonomiky. Jako přednosti trhu BA jsou hodnoceny kvalifikovaná levná pracovní síla, blízkost EU a nízké přímé a nepřímé daně. Pro informace o investičním prostředí doporučujeme [Business Barometer](#) vydávaný Komorou zahraničních investorů BA.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	7,02	3,95	1,8	2,6	3
HDP/obyv. (USD/PPP)	18713,86	20834,04	21970	23140	24310
Inflace (%)	2	14,01	6,1	2,1	2
Nezaměstnanost (%)	32,43	30,14	29,07	29,6	29,2
Export zboží (mld. USD)	8,632	9,667	9,489	9,584	9,68
Import zboží (mld. USD)	13,061	15,401	15,332	15,493	15,547
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-4,326	-5,453	-5,55	-5,614	-5,576
Průmyslová produkce (% změna)	9,1	1,83	1,5	3	3
Populace (mil.)	3,28	3,28	3,28	3,28	3,28
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	N/A	7/7	6/7	6/7

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance BA jsou v celkově dobré kondici, i když výdaje spojené s řešením pandemie covidu-19 pro ně představovaly dodatečnou zátěž. Díky konsolidaci veřejných rozpočtů, ke které došlo v pěti letech předcházejících krizi, si BA tyto zvýšené výdaje, které představovaly asi 2,5 % HDP, mohla dovolit. Nyní bude rozhodující schopnost dostat výdaje v příštích letech opět pod kontrolu. Dlouhodobě představují problém nízké výdaje veřejných rozpočtů na investice v porovnání s relativně vysokými výdaji spotřebními. Veřejné rozpočty se v letech 2020 a 2021 dostaly kvůli pandemii do schodku poprvé od r. 2014. Veřejné zadlužení Bosny a Hercegoviny v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 vzrostlo o 77,31 milionů EUR neboli 1,18 %. Podíl zahraničního dluhu na struktuře celkového veřejného zadlužení v roce 2021 je 75,35 %, podíl vnitřního dluhu je 24,65 %. Stav veřejné zadluženosti Bosny a Hercegoviny k 31. prosinci 2022. rok je 6,651 mil. EUR, z čehož vnější dluh představuje 5,011 mil. EUR neboli 75,35 % a vnitřní dluh 1,638 mil. EUR neboli 24,65 % veřejného zadlužení. Na celkovém stavu veřejného zadlužení se Federace Bosny a Hercegoviny podílí 50,16 %, Republika srbská 48,86 %, instituce Bosny a Hercegoviny 0,61 % a Brčko Distrikt 0,37 %. Podíl veřejného dluhu Bosny a Hercegoviny na hrubém domácím produktu v roce 2022 činí 29,17 %. Služba zahraničního dluhu Bosny a Hercegoviny v roce 2022 činí 442,05 milionu EUR, z čehož 355,40 milionu EUR nebo 80,40 % se vztahuje na jistinu a 86,64 milionu EUR nebo 19,60 % na úrok. Pro BA je důležité, že může využívat úvěry mezinárodních finančních institucí, protože schopnost země financovat své závazky na finančních trzích je omezená. Objem remitencí v místní ekonomice představují cca 10 % HDP. Centrální banka BA disponuje dostatečnými devizovými rezervami. Bosna a Hercegovina má rating B s pozitivním výhledem přidělený ratingovou agenturou S&P rating B3 se stabilním výhledem přidělený ratingovou agenturou Moody's.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-0,8
Veřejný dluh (% HDP)	28,3
Bilance běžného účtu (mln. USD)	-1,098
Daně	2024
PO	10 %
FO	10 %
DPH	17 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém BA je stabilní a disponuje dostatečnou likviditou. Centrální banka se těší důvěře a její nezávislost je zaručena ústavou. Stabilitu měny (Konvertibilní marka, BAM) je zaručena fixním kurzem vůči EUR. V zemi působí dceřiné banky západoevropských bankovních domů jako jsou např. UniCredit, Raiffaisen či Sparkasse. Na trhu je přítomna také turecká ZiraatBank a domácí Bosna Bank International založená Islámskou rozvojovou bankou a dalšími bankami ze zemí Perského zálivu. Své služby nabízí také několik menších čistě domácích bank jako je Union Banka. Fungování bank a jejich přístup ke klientům jsou poměrně byrokratické, což platí i pro pobočky zahraničních bank. Běžné je zpoplatnění široké palety služeb. K poskytování podnikatelských úvěrů přistupují banky restriktivně a místní podnikatelé mají často problém dosáhnout na bankovní úvěr. Malá dostupnost financování brzdí rozvoj malých a středních firem. Banky se potýkají s relativně vysokým podílem nesplácených půjček z minulosti.

2.4 Daňový systém

Rovněž kompetence v otázkách výběru daní jsou decentralizované. Na celostátní úrovni se vybírá pouze daň z přidané hodnoty. Daň z příjmů jsou v kompetenci entitních orgánů resp. Distriktu Brčko. Sazby daně z příjmů fyzických i právnických osob jsou v obou entitách stejné, liší se ale daňové předpisy a procedury. Odlišná je také výše sociálních odvodů. Podíl sociálních odvodů na celkové ceně práce je v Bosně a Hercegovině poměrně vysoký, podobná situace je však u většiny ostatních zemí regionu. Ve srovnání s EU je cena práce nízká. Sazba daně z příjmu právnických osob i daně z příjmu fyzických osob je ve Federaci Bosny a Hercegoviny i Republice srbské 10 %. Ve Federaci Bosny a Hercegoviny platí sociální odvody z části zaměstnavatel (10,5 % hrubé mzdy) a zčásti zaměstnanec (31 %). V Republice srbské platí sociální odvody pouze zaměstnanec (32,8 %). Pracovní právo dává zaměstnancům v obou entitách nárok na různé benefity, které jsou osvobozeny od daně. Sazba daně z přidané hodnoty je 17 %. BA nemá standardní sníženou sazbu DPH, nicméně některé veřejné a zdravotnické služby jsou od DPH osvobozeny. V tuto chvíli probíhá diskuse o možnosti zavedení diferencované sazby DPH. Společná komise obou komor Parlamentního shromáždění Bosny a Hercegoviny pro harmonizaci textu zákona o změně Zákona o dani z přidané hodnoty (DPH) se v druhé půlce roku 2022 dohodla na zavedení diferencované sazby DPH ve výši nula procent v Bosně a Hercegovině na základní potraviny a vybavení pro děti, materiál osiva a sadby a 22 % na luxusní zboží. Občané se pořád nedočkaly implementaci toho zákona. Současná jednotná sazba DPH ve výši 17 procent by se vztahovala na ostatní produkty a služby.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Trh BA není velký, ale v kontextu regionu západního Balkánu má významné místo. BA představuje tradiční trh pro některá odvětví českého exportu, jako je např. důlní a energetické strojírenství. BA má tradici průmyslové výroby (např. metalurgický, strojírenský či dřevozpracující průmysl) a pravděpodobně bude dále narůstat význam místních firem v dodavatelských řetězcích českého průmyslu. Velkou roli ve vzájemném obchodě hraje automobilový průmysl, konkrétně vývoz osobních automobilů z ČR a dovoz automobilových součástí z BA.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	4,20	3,51	3,94	4,99	5,15
Export do ČR (mld. CZK)	3,30	2,78	4,26	2,86	2,70
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,90	-0,72	0,32	-2,13	-2,45

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	1121,20	21,75
699	Výrobky z kovů základních j. n.	257,96	5,01
247	Dřevo surové nebo hrubě hraněné	229,94	4,46
682	Měď	219,64	4,26
321	Uhlí, případně mleté, ne však aglomerované	202,48	3,93

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
523	Soli kovové, peroxosoli kyselin anorganických	295,55	10,95
851	Obuv	268,37	9,94
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	216,43	8,02
891	Zbraně a munice	161,18	5,97
335	Produkty zbytkové z ropy j. n. a příbuzné materiály	0,00	0,00

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Evropská unie je nejvýznamnějším obchodním partnerem BA. Pro exportně orientovanou ekonomiku BA je EU klíčovým tržištěm. Saldo vzájemného obchodu je z pohledu BA dlouhodobě negativní. Firmy z BA se po odeznění prvotního ekonomického šoku úspěšně vrátily na trh EU a do mezinárodních dodavatelských řetězců.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	6313,29	5536,58	6840,54	8718,47	8777,93
Export do EU (mil. EUR)	4378,90	4060,16	5838,28	6933,21	6269,15
Saldo s EU (mil. EUR)	-1934,39	-1476,43	-1002,26	-1785,26	-2508,77

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Ze zemí mimo EU představují nejvýznamnější obchodní partnery země regionálního sdružení CEFTA a Turecko (významný je také dovoz z Číny).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	3987,17	3560,75	5240,89	5527,45	5404,17
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	1705,84	1608,06	2146,32	2008,76	2508,17
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-2281,33	-1952,69	-3094,56	-3518,69	-2896,00

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Celková hodnota přímých zahraničních investic v Bosně a Hercegovině podle Agentury pro podporu zahraničních investic BA (FIPA) představovala na konci roku 2021 asi 2,8 mld. EUR. V regionálním srovnání je však celkový objem přímých zahraničních investic ve vztahu k velikosti ekonomiky spíše menší (podle UNCTAD 48,3 % HDP v r. 2020). Nejvíce zahraničních investic směřuje do výrobních odvětví (např. průmysl stavebních hmot, metalurgický průmysl, potravinářství, chemický a farmaceutický průmysl) a do bankovníctví. Nejvíce investic pochází z Rakouska (1,4 mld. EUR), Chorvatska (1,2 mld. EUR) a Srbska (1,1 mld. EUR). Z hlediska geografického rozložení byl největší příliv investic v roce 2022 z Velké Británie (138,9 mil. EUR), následovaného Rakouskem (89,8 mil. EUR), Nizozemskem (85,2 mil. EUR), Německem (81,5 mil. EUR) a Srbskem (68,7 milionů EUR). Investiční prostředí v BA je hodnoceno jako složité a těžko předvídatelné. Problémem jsou nepřehledný právní systém, nízká kvalita státní správy, vysoká míra korupce či zastaralé pracovní právo. Jako přednosti trhu BA jsou hodnoceny kvalifikovaná levná pracovní síla, blízkost EU a nízké přímé a nepřímé daně. V zemi působí několik dceřiných firem českých společností, a to v oblasti environmentálních služeb (DEKONTA), energetiky (WoodburnCapital Partners a.s.) a finančních služeb (APS Finance). Další dceřiné firmy v českém vlastnictví podnikají v oblasti prodeje léčiv (ZENTIVA, PRO.MED.CS) a dopravní infrastruktury (AŽD Praha). Perspektivně by v budoucnu mohly být zajímavé investice do sektoru služeb (ICT, sdílené služby) a telekomunikací.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Obchodní vztahy mezi EU a BA se řídí Stabilizační a asociační dohodou z r. 2008, která vstoupila v platnost v r. 2015. Na základě dohody došlo k postupnému vytvoření zóny volného obchodu mezi EU a BA. Na velkou část zboží z EU se tak uplatňuje nulová celní sazba.

Smlouvy s ČR

ČR s BA uzavřela Smlouvu o ochraně investic (2002),

Smlouvu o zamezení dvojímu zdanění (2007) a Dohodu o hospodářské spolupráci (2010).

Kromě toho byla uzavřena Smlouva o silniční dopravě (2013).

ČR tak má s BA smluvně upraveny všechny oblasti vztahů důležité z hlediska rozvoje hospodářské spolupráce.

V r. 2021 byla podepsána Smlouva o sociálním zabezpečení a v platnost vstoupila v březnu roku 2023. Smlouva staví vztahy v oblasti sociálního zabezpečení na nový právní základ odpovídající evropským a mezinárodním standardům. Rozsah práv a povinností zaměstnanců a podnikatelů při působení ve druhé zemi je však podobný jako ve smlouvě z r. 1957.

3.4 Rozvojová spolupráce

Bosna a Hercegovina je jednou z šesti prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce ČR. V r. 2023 byly v rámci zahraniční rozvojové a transformační spolupráce realizovány aktivity v hodnotě cca 80 mil. Kč. Program dvoustranné rozvojové spolupráce ČR a Bosny a Hercegoviny na léta 2024 - 2030 stanoví tři prioritní oblasti:

- Voda a sanitace - zlepšení ochrany, využití a rozvoje vodních zdrojů, kvality vody, obnova vodních zdrojů, eliminace znečištění, zvýšení dostupnosti kvalitní pitné vody, nakládání s odpadními vodami, včetně systémových opatření.
- Cirkulární ekonomika – podpora rozvoje municipalit v oblasti efektivního využití obnovitelných zdrojů energie, odpadové hospodářství, zvyšování kapacit komunálních podniků, efektivizace malých a středních podniků.
- Řádná demokratická správa věcí veřejných - vytvoření efektivních, odpovědných a transparentních institucí na všech úrovních veřejné správy, inkluze marginalizovaných skupin obyvatelstva, podpora lidských práv a posilování odolnosti.

Vedle tzv. programové spolupráce uplatňuje ČR v Bosně a Hercegovině i další nástroje rozvojové spolupráce. České firmy mohou např. využít program B2B České rozvojové agentury určený na podporu podnikatelských záměrů s pozitivním rozvojovým dopadem. BA je také jednou ze zemí, kde jsou realizovány projekty v rámci partnerství ČR a Rozvojového programu OSN (UNDP) pro Cíle udržitelného rozvoje OSN (SDGs). Tzv. Challenge Fund, který ČR v rámci tohoto partnerství financuje, je zaměřen na podporu implementace SDGs v BA prostřednictvím přenosu know how soukromého a nevládního sektoru z ČR. České firmy se mohou hlásit s návrhy projektů do pravidelně zveřejňovaných výzev. V rámci programu Expertise on Demand jsou potom umožňovány stáže českých expertů v místních institucích.

Pro své investice v zemi, které přispívají k udržitelnému rozvoji země, mohou české firmy využít také bankovní záruky udělované Národní rozvojovou bankou v rámci programu Záruka ZRS.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Energetika

Roste zájem o rozvoj obnovitelných zdrojů, jako je solární, větrná energie a využití geotermálních zdrojů. Velký potenciál má také biomasa, například v rámci projektů financovaných mezinárodními rozvojovými bankami. Investice do obnovitelných zdrojů jsou podporovány prostřednictvím garantovaných výkupních cen. Přibývá projektů, v nichž do instalace obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu investují průmyslové podniky. Bosna a Hercegovina plánuje rekonstrukce a modernizace tepelných elektráren.

► Automobilový sektor

Dynamicky se rozvíjí výroba automobilových součástek (zejména strojírenské díly a plasty). Sektor zaměstnává asi 11 tisíc lidí a dále roste. Nový impuls může přinést očekávaný proces reshoringu dodavatelských řetězců do Evropy. Rýsují se příležitosti pro zapojování místních firem do dodavatelských řetězců českých výrobců či pro investice českých firem v Bosně a Hercegovině.

► Těžební a ropné technologie

Bosna a Hercegovina má bohaté přírodní zdroje, které nejsou ještě zcela využity. Do země plynou první zahraniční investice do rozvoje nalezišť rud barevných kovů, čímž se otevírají příležitosti pro české dodavatele technologií pro těžbu a zpracování rud. Významná je také výroba stavebních materiálů. Tradičním sektorem v zájmu českých firem je těžba uhlí.

► Zemědělství a potravinářství

Na místním trhu je poptávka po plemenném skotu z ČR. České šlechtitelství zde má velmi dobrou pověst. Silnými sektory potravinářské výroby v Bosně a Hercegovině jsou drůbežářství a zpracování masa. Ty se mohou stát potenciálními odběrateli technologií od českých dodavatelů. Bosna a Hercegovina je také významným producentem včelích produktů.

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Rychlý růst exportně orientovaného sektoru IT vytváří příležitosti pro technologická partnerství se zahraničními firmami. Země má značné potřeby v oblasti digitalizace malých a středních podniků, pozvolna probíhá digitalizace státní správy. Očekávány jsou veřejné zakázky na inteligentní dopravní systémy. Pandemie dala impuls rozvoji zatím zaostávajícímu sektoru e-commerce – vznikly příležitosti pro vstup na trh online prodeje i dodávky řešení pro online prodej. Bosna a Hercegovina nabízí vhodné podmínky pro investice do sektoru sdílených služeb.

► Design, sklářství, textil

Nábytkářství patří mezi nejvýznamnější vývozní odvětví s růstovým potenciálem. Příležitosti existují zejména v oblasti dodávek strojů pro zpracování dřeva a výrobu nábytku, a také zařízení pro těžbu dřeva v náročném terénu.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Do navázání obchodních kontaktů v BA je potřeba vložit více času. Důležitou roli hraje osobní setkání a navázání vztahu v mezilidské rovině. Velký je vliv známostí a osobních vazeb. Místní partneři obecně méně plánují méně dopředu a pokud o setkání či spolupráci projeví zájem, je dobré jednat rychle.

4.2 Oslovení

Běžné je oslovení e-mailem, často se však nepodaří získat reakci na první oslovení a je potřeba partnera kontaktovat i telefonicky. Nelze očekávat, že se obchodní spolupráci podaří rozvinout e-mailem či jinou formou vzdálené komunikace, např. videokonferencí (přestože v době pandemie COVID-19 se komunikace prostřednictvím videokonferencí rozšířila). Osobní setkání hraje důležitou roli a po úspěšném navázání kontaktu je vhodné naplánovat osobní schůzku. Pro identifikaci a oslovení vhodných partnerů je možné využít služeb místních obchodních komor, které v tomto ohledu plní velice užitečnou úlohu. Na celostátní úrovni působí Komora zahraničního obchodu BA. Obecné hospodářské komory pak působí v každé entitě zvlášť: Hospodářská komora Federace Bosny a Hercegoviny a Hospodářská komora Republiky srbské. Pro úspěšný vstup na trh BA je užitečné nalézt spolehlivého místního zástupce. Osobní kontakty a znalost komplikovaného místního prostředí hrají jsou při podnikání v BA důležité.

4.3 Obchodní schůzka

Osobní kontakt a vytvoření přátelského vztahu hraje v navázání obchodní spolupráce v BA důležitou roli. Na začátku obchodního jednání je vhodné zdůraznit zájem o dlouhodobý obchodní vztah. Důležité je získat si obchodního partnera po lidské stránce, např. poukazem na společné zájmy, dějiny, blízkost mentality a jazyka aj. České společnosti jsou v BA přijímány pozitivně. Čeští partneři mají v BA renomé vysoké odbornosti a profesionality. Pozitivně bývají přijaty zmínky o tradici hospodářských kontaktů mezi Československem a bývalou Jugoslávií, někdy i o společné historii v rámci Rakouska-Uherska. Místní partneři často zavedou řeč na povahu a důsledky společenských a politických změn v ČR a BA po roce 1989. Nedoporučuje se při úvodním jednání otevírat téma národnosti, náboženství či ozbrojeného konfliktu z 90. let, je však možné, že partner tato témata zmíní sám. Při přípravě pracovních aktivit je běžné, že místní partneři jsou zvyklí plánovat méně dopředu. Není neobvyklé domlouvat schůzky jen několik dní předem. Společná návštěva restaurace či kavárny spojená s méně formálním rozhovorem může přispět k úspěšnému navázání obchodního vztahu.

4.4 Komunikace

Úředními jazyky v Bosně a Hercegovině jsou bosenština, chorvatština a srbština. Rozdíly mezi těmito jazyky nepředstavují překážku v komunikaci a je akceptována komunikace ve kterémkoliv z těchto jazyků (na bosensky hovořícího partnera je např. možné hovořit srbsky). Při využití tlumočnicka stačí zajistit tlumočení do jednoho z úředních jazyků. Doporučuje se však při komunikaci jazyk nepojmenovávat (je možné použít označení "místní jazyk" nebo "ve vašem jazyce"). Vzhledem k roli, kterou jazyk má z hlediska národnostní identifikace, by nevhodné pojmenování jazyka mohlo za určitých okolností být některými partnery přijato negativně. Ve znalosti angličtiny existují v BA velké rozdíly. Mladší lidé působící v soukromé sféře často ovládají angličtinu i další světové jazyky velice dobře. Někteří partneři ale anglicky nehovoří, zejména starší lidé či někteří zaměstnanci veřejných institucí. Zejména pro navázání komunikace je upřednostňován formálnější písemný kontakt. Při operativní komunikaci ale jednoznačně převládá použití telefonu. Rozšířené jsou také messagingové aplikace, především Viber. Není vhodné, zejména v počáteční fázi vztahu, zmiňovat otázky národnosti, náboženství či ozbrojeného konfliktu z počátku 90. let. Nevhodně formulovaný výrok by některými partnery mohl být přijat negativně. Místní někdy také mají pocit, že cizinci příliš vnímají BA pouze v souvislosti s válkou a etnickými konflikty. Je však možné, že partner na tato témata zavede hovor sám.

4.5 Doporučení

Navázání obchodního vztahu s místním partnerem si vyžaduje delší komunikaci. Je potřeba být připraven přicestovat a uskutečnit osobní setkání. Důležitou roli hrají osobní kontakty a znalost místního prostředí.

4.6 Státní svátky

BA nemá na celostátní úrovni zákonnou úpravu státních svátků. V každé entitě se dodržují jiné dny pracovního klidu.

Mezi nejvýznamnější sekulární svátky patří:

- 1 1. a 2. leden – Nový rok - slaví se v obou entitách
- 1 9. leden – Den státnosti RS - slaví se v Republice srbské (RS)
- 1 1. březen – Den nezávislosti - slaví se ve Federaci Bosny a Herceoginy (FBA)
- 1 1. a 2. květen – Svátek práce - slaví se v obou entitách
- 1 21. listopad – Den státnosti (podpis Daytonské dohody) - slaví se v RS
- 1 25. listopad – Den státnosti - slaví se v FBA

Kromě uvedených státních svátků se dodržují náboženské svátky, a to především v oblastech, kde tvoří daná náboženská komunita většinu. Mezi nejvýznamnější náboženské svátky patří:

- 1 katolické Vánoce a Velikonoce
- 1 pravoslavné Vánoce a Velikonoce
- 1 muslimský Svátek přerušení půstu (Ramazan bajram) a Svátek oběti (Kurban bajram)

Během svátků nepracují entitní a kantonální úřady v části země, kde se daný svátek slaví. Celostátní úřady většinou o svátcích, které se neslaví v obou entitách, pracují, ale v omezeném režimu. V případě, že datum sekulárního svátku spadá na neděli, je zvykem prohlásit za nepracovní rovněž následující pondělí.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Trh Bosny a Hercegoviny je do velké míry fragmentovaný. Místní obchodní partneři často působí jen v určité části země (firma sídlící v Sarajevu může mít slabší postavení na trhu entity Republika srbská a naopak). Některé předpisy se v obou entitách liší, podnikání v některých oblastech mohou ovlivňovat předpisy vydávané na úrovni kantonů či obcí. Právní systém je tak poměrně komplikovaný. Při vstupu na trh je potřeba počítat s větší administrativní zátěží. Pro úspěšný vstup na trh je tak dobré mít jasný podnikatelský plán (např. na jaké segmenty trhu a na jakou část země se chce firma zprvu zaměřit, aby bylo možné identifikovat vhodné obchodní partnery). Klíčová pro úspěšné podnikání v BA je znalost místního prostředí a osobní kontakty. Je proto vhodné nalézt spolehlivého místního obchodního zástupce. V BA je řada firem zabývajících se dovozem, ne všechny však jednájí profesionálně a je tak dobré získat na firmu reference, uzavřít smlouvu nejprve na zkušební dobu a mít ve smlouvě jasně stanoveny podmínky zastupování. Stává se, že si místní obchodní zástupce účtuje paušální částku, aniž by za ni poskytl odpovídající služby, nebo že zastupuje několik konkurujících si firem. Místní obchodní zástupci často požadují exkluzivní zastoupení, což vzhledem k fragmentaci trhu nemusí být výhodné (působení obchodních zástupců se často soustředí na určitou část země). Někteří obchodní zástupci mají vazby na konkrétní politická uskupení. Doporučujeme mít k dispozici služby právníka znalého místního prostředí. Odborná právní pomoc pomůže dopředu anticipovat právní podmínky a procedury pro daný obchodní případ (ty mohou vycházet z celostátního, entitního, ale někdy i kantonálního práva či předpisů obcí) a efektivně řešit případné problémy.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zahraniční subjekt může v BA založit reprezentační kancelář za účelem provádění výzkumu trhu, informační a propagační činnosti a za účelem vlastního zastoupení. Zastoupení nemá statut právnické osoby, tj. reprezentační kancelář nemůže uzavírat dohody jménem svého zakladatele s výjimkou reprezentačních kanceláří leteckých společností. Reprezentační kancelář může začít fungovat ihned po zapsání do registru, který vede Ministerstvo zahraničního obchodu a ekonomických vztahů (MOFTER). MOFTER musí rozhodnout o žádosti o zápis do rejstříku do 10 dnů ode dne jejího podání. Podrobnější informace je možné nalézt na internetové stránce [Agentury pro podporu zahraničních investic \(FIPA\)](#). Postup při založení místní obchodní společnosti je v obou entitách BA upraven odlišně. Nejčastější formou obchodní společnosti je společnost s ručením omezeným (d.o.o.) a akciová společnost (d.d.). Všechny formy obchodních společností a aktuálně platný postup jejich založení v obou entitách je zveřejněn na internetové stránce FIPA. Před zahájením kroků pro založení místní obchodní společnosti doporučujeme konzultovat aktuální situaci s místní právní kanceláří. Je třeba počítat s tím, že zejména ve Federaci Bosny a Hercegoviny může být proces registrace zdlouhavý.

5.3 Marketing a komunikace

Rozšířená je reklama v tištěných i online médiích. Ve velkých městech se hojně využívá venkovní reklama na billboardech a citylightech. Propagaci je možné umístit v televizním vysílání, existuje široké spektrum veřejnoprávních (vč. regionálních) a soukromých televizních kanálů. Specifikem místního trhu je časté využívání prezentace na Facebooku (spojené často s možností nákupu přes telefon) či Instagramu a využívání aplikace Viber.

Mezi největší PR agentury v BA patří:

- 1 Via Media
- 1 Aquarius
- 1 Info Media Group
- 1 Ascanius Media
- 1 Fabrika

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V oblasti práv duševního vlastnictví je BA vázána všemi základními mezinárodními úmluvami (Revidovaná úmluva bernská, Pařížská úmluva, Stockholmský závěrečný akt, Smlouva o patentové spolupráci – PCT, Madridská úmluva o obchodních známkách, Locarnská smlouva o průmyslových vzorech, Lisabonská úmluva o označení původu), ke kterým přistoupila ihned po svém vzniku v roce 1992 nebo v následujících letech (do roku 1997).

Vnitrostátní legislativa v těchto oblastech (pochází z let 2002–2004 a byla připravována buď přímo secondovanými experty ze států EU, nebo s jejich významnou účastí) je již těmto mezinárodně smluvním závazkům přizpůsobena, jakož i aproximována příslušné legislativě EU. Internetové domény (koncovka .ba) jsou registrovány na jednoleté či dvouleté období s možností prodloužení, i opakovaného, vždy o stejné období.

Odpovědným orgánem je Institut duševního vlastnictví BA, který má ve svém portfoliu agendu práv průmyslového a duševního vlastnictví, včetně udělování patentů, ochranných známek, průmyslových vzorů apod. Stížnosti českých subjektů na porušování jejich práv duševního vlastnictví místními subjekty jsou ojedinělé.

5.5 Trh veřejných zakázek

BA má přísný Zákon o veřejných zakázkách, který se blíží standardům EU. Veřejné instituce a státní firmy mají na základě zákona povinnost provést některou z variant otevřeného zadávacího řízení, pokud hodnota zakázky přesáhne 50 tis. BAM (asi 26 tis. EUR) u nákupu zboží a služeb, nebo 80 tis. BAM (asi 41 tis. EUR) u objednávky prací. V případě, že je hodnota zakázky nižší, musí zadavatel oslovit tři a více dodavatelů, nebo může přistoupit k přímému zadání zakázky, pokud její hodnota nepřesahuje 6 tis. BAM (asi 3 tis. EUR).

Veřejné zakázky jsou zveřejňovány na centrálním [Portálu veřejných zakázek](#), kde je možné je sledovat. Jednotlivé státní instituce připravují plán veřejných zakázek na následující rok.

Nad implementací Zákona o veřejných zakázkách dohlíží [Agentura pro veřejné zakázky](#). Odvolání proti výsledku výběrového řízení je možné podávat k [Úřadu pro přezkoumávání stížností](#) příp. následně výsledek odvolání napadnout soudní cestou.

Fungování procesu veřejných zakázek v BA v tuto chvíli není uspokojivé. Problémem je kvalita zpracování veřejných zakázek, komplikovanost zákona a velký prostor, který dává neúspěšným uchazečům pro blokování tendrů. Časté je předkládání bezpředmětných stížností, které mají zadávací řízení blokovat či pomoci zvrátit jeho výsledek. Dochází tak ke vzniku netransparentních situací, které snižují věrohodnost zadávacích řízení.

Vzhledem k velké roli státu v ekonomice má nedokonalé fungování zákona o veřejných zakázkách negativní dopad na celá odvětví, jako je např. energetika a důlní průmysl.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

České firmy měly v minulosti opakovaně problémy s platební morálkou partnerů v BA. Věrohodnost místního partnera je tak důležité vždy prověřit. Nedoporučujeme dodávat velké objemy zboží bez bankovní záruky či platby předem. Větší obchodní operace by měly být zajištěny kvalitním exportním pojištěním z české strany.

Nároky je možné vymáhat soudní cestou. Soudy v BA fungují nezávisle, je však nutné počítat s tím, že BA má podobně jako řada států regionu některé problémy s naplňováním principu právního státu. Soudní řízení může být vleklé a soudy někdy nemají dostatečnou kapacitu pro odborné posouzení složitějších případů. Existují i případy, kdy klientelisticke vazby zasahují i do fungování soudů.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) řadí BA z hlediska rizikovosti úvěrů do sedmé (tj. nejhorší) skupiny. To se také projevuje na ceně úvěrů resp. pojistitelnosti rizik spojených s obchodem s BA.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

K cestování do BA je potřeba:

- 1 platný cestovní doklad nebo platný občanský průkaz
- 1 pro cestující vlastním vozidlem zelená karta pro motorová vozidla vydaná v ČR

Vstup a pobyt na území Bosny a Hercegoviny do 90 dnů je bezvízový. Pokud je ovšem účelem pobytu výtěžná činnost, je nutno zažádat po příjezdu na místně příslušném oddělení Cizinecké policie BA o povolení k pobytu a o pracovní povolení. Pokud pobyt přesahuje 24 hodin, platí pro všechny cizince přihlašovací povinnost (nejpozději do 24 hodin) na cizinecké policii BA, jejíž pobočky jsou ve všech větších městech. Při ubytování v hotelu zajišťuje přihlášení správa hotelu, při ubytování v soukromí za něj dle zákona zodpovídá ubytovatel. Při vstupu do BA nepodléhají proclení předměty osobní potřeby a nekomerčního charakteru, umístěná v osobním zavazadle, do hodnoty 600 BAM (asi 306 EUR) na osobu a den. Dále je omezeno množství tabáku, cigaret, alkoholu a parfémů, které je možné bezcelně dovézt. Dovoz a vývoz valut a místní měny nemá stanovená omezení. Nepožaduje se prokazování finančního zajištění, ani povinná směna valut. Ve větších supermarketech, obchodních centrech a na většině benzínových pump je možné platit kartami přímo. Pro cesty mimo větší města proto doporučujeme mít s sebou dostatečné množství hotovosti, nejlépe v nižších hodnotách bankovek.

Ze zahraničních měn je nejpraktičtější mít u sebe EUR, které lze na BAM díky fixnímu kurzu vyměnit v kterékoliv bance a v turisticky exponovaných místech (Sarajevo, Mostar) i ve směnárnách za poplatek. Podle „Zákona o devizovém obchodování“ č. 01-02-433/10 je placení v EUR omezeno v maloobchodu a restauračních službách, výjimku tvoří turistické a hotelové služby, služby na letištích a dálnicích, prodej přes konsignační sklady a jízdenky a letenky prodávané přes turistické kanceláře. Na některých turisticky exponovaných místech je ale EUR přijímáno prakticky bez omezení. Pobočky American Express nebo Western Union působí v Sarajevu, Banja Luce a Mostaru a garantují mezinárodní převod peněz v řádu hodin.

Plátcí DPH musí v BA používat registrační pokladny. Kupující jsou ze zákona povinni od prodejců žádat daňový doklad z registrační pokladny (v místním jazyce „fiskalni račun“). Pokud daňová kontrola zjistí, že kupující po opuštění prodejny nemá u sebe daňový doklad za uskutečněný nákup, může ho pokutovat.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Občané ČR a další cizinci, pokud přijíždějí do BA za účelem výkonu zaměstnání, potřebují pracovní povolení. Podmínky stanoví Zákon o cizincích (Úřední věstník č. 88/2015).

Vybrané skupiny pracovníků (vyjmenovává je čl. 77 zákona) mohou v BA pracovat do 90 dnů ročně bez pracovního povolení, musí však dopředu svou práci nahlásit Službě pro záležitosti cizinců na stanoveném formuláři, zaplatit administrativní poplatek a dostat písemné potvrzení. Tato procedura se vztahuje i na zaměstnance českých firem, kteří přijíždějí jako montéři instalovat dodané zařízení.

Vztahy mezi ČR a BA v oblasti sociálního zabezpečení a zdravotní péče jsou ošetřeny Smlouvou o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou (platná od 1.3.2023). V případě akutního onemocnění nebo úrazu při pobytu v BA má občan ČR, který disponuje v ČR zdravotním pojištěním, nárok na poskytnutí bezplatné bezodkladné zdravotní péče ve veřejném zdravotnickém zařízení (doporučujeme však zajistit si před cestou do BA odpovídající cestovní zdravotní pojištění).

5.9 Veletrhy a akce

Důležité veletrhy a konference pořádané v Bosně a Hercegovině:

- 1 SECW (Sarajevo - říjen) - tradiční konference o obnovitelných zdrojích energie
- 1 Sarajevo Unlimited (Sarajevo - podzim) - IT konference
- 1 Mostarski Sajem (Mostar - jaro) - všeobecný veletrh
- 1 Sarajevo Business Forum (Sarajevo - duben/květen) - podnikatelská konference zaměřená na investice
- 1 SET (Trebinje - jaro) - konference o energetice se zaměřením na obnovitelné zdroje
- 1 Energetický summit v Neumu (Neum - jaro) - energetický summit

Pro informace o plánovaných akcích připravovaných Velvyslanectvím ČR v Sarajevu pište na sarajevo.commerce@mzv.gov.cz.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Bosně a Hercegovině

Franjevačka 13, 71 000 Sarajevo

Tel.: (+387) 33 587 050

E-mail: sarajevo.commerce@mzv.gov.cz

Spojení:

- 1 zastávka tramvaje "Viječnica" (linky 1, 2, 3, 5)
- 1 zastávka trolejbusu "Trg Austrije" (linky 101, 103, 104)
- 1 ze sarajevského letiště je nejlepší doprava vozem taxi, cena je do 30 BAM

Pracovní doba: pondělí-čtvrtek 8:00-17:00, pátek 8:00-14:30

Zahraníční kancelář CzechTrade v Podgorici (Černá Hora)

Visariona Borilovića 15, 81000 Podgorica, Černá Hora

Tel.: (+382) 69 334 521 (vedoucí zahraniční kanceláře Izudin Gušmirović)

E-mail: izudin.gusmirovic@czechtrade.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Mezinárodní telefonní předvolba: +387
- 1 Policie: 122
- 1 Hasiči: 123
- 1 Záchraná služba: 124
- 1 Civilní ochrana (např. pomoc horské služby - kontakt na lokální centrum civilní ochrany): 121
- 1 Taxislužba v Sarajevu:
 - 1 +387 33 1515 (Sarajevo taxi)
 - 1 +387 33 663 555 (Žuti taxi)
 - 1 +387 33 760 600 (Crveni taxi)
- 1 Pomoc na cestě, příp. odtahová služba: +387 33 1282 nebo 1325 (Sarajevo), +387 57 1285 (Banja Luka), +387 36 1288 (Mostar)
- 1 BIHAMK

V BA není ve funkci jednotné číslo tísňového volání EU (linka 112).

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Centrální instituce Bosny a Hercegoviny:

- 1 | Předsednictvo BaH (kolektivní hlava státu): www.predsjednistvobih.ba
- 1 | Parlament Bosny a Hercegoviny: www.parlament.ba
- 1 | Rada ministrů (vláda): www.vijeceministara.gov.ba
- 1 | Ministerstvo zahraničních věcí: www.mvp.gov.ba
- 1 | Ministerstvo zahraničního obchodu a ekonomických vztahů: www.mvteo.gov.ba
- 1 | Ministerstvo dopravy a komunikací: www.mkt.gov.ba
- 1 | Ministerstvo pro lidská práva a uprchlíky: www.mhrr.gov.ba
- 1 | Ministerstvo financí: www.mft.gov.ba
- 1 | Ministerstvo bezpečnosti: www.msb.gov.ba
- 1 | Ministerstvo pro občanské záležitosti: www.mcp.gov.ba
- 1 | Ministerstvo spravedlnosti: www.mpr.gov.ba
- 1 | Ministerstvo obrany: www.mod.gov.ba
- 1 | Ředitelství pro evropskou integraci: www.dei.gov.ba
- 1 | Úřad pro nepřímé zdanění (správce DPH a cel): www.uino.gov.ba
- 1 | Agentura pro podporu zahraničních investic: www.fipa.gov.ba
- 1 | Agentura pro statistiku: www.bhas.gov.ba
- 1 | Komora zahraničního obchodu: Vanjskotrgovinska komora BiH: komorabih.ba

Instituce entity Federace Bosny a Hercegoviny (FBaH):

- 1 | Prezident FBaH: www.predsjednikfbih.gov.ba
- 1 | Vláda FBaH fbihvlada.gov.ba
- 1 | Parlament FBaH: parlamentfbih.gov.ba
- 1 | Ministerstvo dopravy a komunikací FBaH: www.fmpik.gov.ba
- 1 | Ministerstvo energetiky, hornictví a průmyslu FBaH: www.fmeri.gov.ba
- 1 | Ministerstvo obchodu FBaH: www.fmt.gov.ba
- 1 | Ministerstvo zemědělství, vodohospodářství a lesnictví FBaH: www.fmpvs.gov.ba
- 1 | Ministerstvo rozvoje, podnikání a řemesel FBaH: www.fmrpo.gov.ba
- 1 | Hospodářská komora FBaH: www.kfbih.com

Instituce entity Republika srbská (RS):

- 1 | Prezident RS: www.predsjednikrs.rs
- 1 | Vláda RS (portál pro všechna ministerstva RS): www.vladars.rs
- 1 | Národní shromáždění RS: www.narodnaskupstinars.net
- 1 | Hospodářská komora RS: komorars.ba